

TEMPS ERA TEMPS

Les cases velles de Tortosa no suporten els anys

Fa unes setmanes es va esfondrar parcialment la teulada d'una casa deshabitada a la pujada de Sant Francesc del Barri de Santa Clara. Fa uns tres mesos va ser un immoble al carrer de Moncada; fa any i mig, al mateix carrer, es va col·lapsar una altra casa que, en la seva ruïna va arrossegar la casa veïna. Per ara no hi ha hagut desgràcies personals, però els ensurts i neguits de la ciutadania són constants.

Josep Bayerri Raga,
periodista

Són freqüents els episodis d'aquest tipus als barris del nucli antic de Tortosa. "El cas és que Tortosa té uns barris vells en molt mal estat, problema que s'agreuja des que molts dels seus habitants se'n varen anar a viure als nous eixamples. Les cròniques de la història local del segle XIX parlen sovint d'esfondraments de cases, moltes vegades amb desgràcies humanes. Cal tenir en compte que la ciutat,

imprudent dins d'un estret cercle de muralles sense possibilitat d'eixamples, creixia en altura. Tot el casc antic era (i és) de cases de tres o quatre alçades sobre terrenys de poca consistència i aleshores amb desigualtes a pous secs sense clavegueram. A cada planta, en no més de cinquanta o seixanta metres quadrats vivien com podien famílies de cinc i sis persones. A més, tret dels edificis sumptuosos, les construccions es feien amb materials de poca qualitat. Això va canviar el 1882 en començar l'enderroc de les muralles i la urbanització dels eixamples, però la ciutat vella continuà

La situació de les edificacions ruïnoses al nucli antic de la ciutat solament es pot resoldre amb operacions quirúrgiques de demolicions. FOTO ARXIU

acollint la major part de la població. Aquesta situació es veié agreujada arran els bombardejos de l'avia-

ció feixista i els vuit mesos de front de Guerra l'any 1938. Cid Mulet, que fou regidor de cultura de l'Ajuntament de Tortosa durant la República explica "El seixanta per cent dels immobles estaven destrossats pels abusos o per les bombes... Resultava impossible caminar per la desolada ciutat convertida en veritables muntanyes d'enderrocs;... totes les principals vies de la població oferien l'espectacle d'un terratrèmol..." (Joan Cid Mulet, *La Guerra Civil i la revolució a Tortosa* edició 2001)... "Dels 4.000 habitatges que tenia Tortosa el 1936, 600 quedaren destruïts i enderrocats i altres 2.400 necessitaven reparacions de diversa envergadura, 600 d'elles estructurals", (Bayerri./Bayerri. C: *La Reconstrucció de Tortosa*. Ed. Orde Cucafera. TRT, 1992). La devastació de la ciutat afecta tant el nucli antic com els eixamples, però les cases noves construïdes durant el darrer mig segle, les que no varen caure, resistiren millor els efectes de la guerra i foren reconstruïdes amb cura. Pel que fa a les zones més populars, la part antiga, ateses les dificultats econòmiques del moment, molts dels arranjaments es realitzaren a precari i, al cap del temps han aparegut badalls, humitats, gotelles i altres desperfectes que, agreujat per la manca de conservació, estan esdevenint la ruïna.

Un dels esfondraments més espectaculars fou el del vell edifici

anomenat del Patronat, que ocupava un ampli solar entre els carrers de Sant Blai i Mercaders. Acollia una societat de caràcter cultural i recreatiu amb sales de joc, biblioteca, billars, cafeteria i altres serveis. Els diumenges a la tarda es feien sessions de cinema amb dues sales de projecció, una a la planta baixa, entrant pel carrer de Mercaders, destinada als infants, i l'altra a la planta principal per al jovent. La matinal del dilluns del 21 d'abril de 1967 es va ensorrar part de l'edifici com a conseqüència d'unes obres que la Diputació feia al palauet contigu per allotjar-hi l'Escola d'Art. La sala de cinema infantil esdevingué un munt de runes, sis hores després de finalitzar la sessió a la qual hi eren prop de dos-cents xiquets. Per sort no va haver-hi cap desgràcia, però hagués pogut ser una tragèdia.

El nucli antic es va afontant lentament en l'àmbit de la marginalitat, tots i els esforços dels successius ajuntaments per a recuperar-lo a la vida ciutadana. La política d'instalar-hi les dependències de l'administració i els serveis públics no ha donat el resultat que calia esperar perquè la gent ha continuat el procés d'emigrar cap als habitatges dels eixamples amb millors serveis, confort i, especialment, major sensació de seguretat. Moltes cases queden abandonades i és ben cert que una casa tancada és el principi d'una casa esfondrada.

CONSULTES EXTERNES / URGÈNCIES / SALA DE PARTS / HOSPITALITZACIÓ / QUIRÒFANS / PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

**CLÍNICA
TERRES DE L'EBRE**
TORTOSA

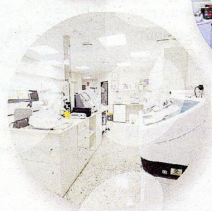
Atenció sanitària,
propera i accessible

Plaça 1 d'octubre, 6-8 43500 Tortosa
clinicaterresdelebre@salutortosa.cat
977 588 200
Reserva de visites 977 588 205

Atenció personalitzada per
a mútues i particulars de
les Terres de l'Ebre, el Baix
Maestrat i el Baix Aragó

A Tortosa des de 1945
Sempre al teu servei

Especialitats i Serveis

- Al·lèrgologia
- Anàlisis clíniques
- Anatomia patològica
- Anestesiologia i Clínica del Dolor
- Angiologia i Cirurgia Vascular
- Aparell Digestiu i Endoscòpia Digestiva
- Cardiologia
- Cirurgia General i Aparell Digestiu
- Cirurgia Oral i Maxil·lofacial
- Cirurgia Pediàtrica
- Cirurgia Plàstica, Estètica i Reparadora

- Dermatologia
- Dietètica
- Endocrinologia i Nutrició
- Especialitats pediàtriques (Cardiologia, Endocrinologia, Gastroenterologia i Pneumologia)
- Farmàcia
- Infermeria
- Llevadores
- Medicina de l'Esport
- Medicina General
- Medicina Interna
- Neurologia i Neuropsicologia

- Obstetrícia i Ginecologia
- Oftalmologia
- Otorinolaringologia
- Pediatria
- Pneumologia
- Psicologia Infantojuvenil
- Radiologia i Diagnòstic per la Imatge
- Rehabilitació i Fisioteràpia
- Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
- Urgències
- Urologia i Andrologia